

sestvo celo, kot celota, v eksekucijo vzeto in prodano, in ker se to, da jeden kos ali drugi nij bil v eksekutivno dražbo potegnen, ne razvidi niti iz cenitvenega akta niti iz dražbenih pogojev.

Na revizijo tožene je najvišja sodnija na Dunaji potrdila z določbo od 13. aprila 1882, št. 2842, nadsodnijsko odločbo iz njenih nagibov.

—1.—

H kompetenci pri vodo-pravnih zadevah.

V tožbi de praes. 5. maja 1881, št. 3503, ki jo je vložil J. D. proti V. M. in possessorio summarissimo pred okrajno sodnijo v Poděbradu, izrekla se je prošnja za rzsodbo, „da je V. M. s tem, da je dne 25. in 26. aprila 1881 jarek parc. št. 291 v L. iztrebil ter iz jarka izmetano blato na njivi parc. št. 291 podoral, J. D. v soposesti do omenjenega jarka motil.“ — Toženi je proti tožbi odgovarjal, da sodnija ni kompetentna, ter naglaševal, da služi dotični jarek k odpeljavi in odtoku vode, tako, da je bil še celo zavezan, ga iztrebiti in očistiti, kakor to zaukazuje §. 11, vodo-pravnega zakona za Česko. Povdarjal je končno, da je po §. 75 ravno istega zakona k rzsodbi v tej zadevi jedino le politična oblast opravičena.

Prva sodnija odbila je z rzsodnim odlokom od 13. julija 1881, št. 5060 ugovor inkompetence.

Razlogi:

Ugovor, da ta zadeva spada v pristojnost politične oblasti, in da sodnija o njej soditi ne sme, ni opravičen. Istina je sicer, da spadajo po §§. 11 do 17 in 75 vodo-pravnega zakona vse zadeve, tikajoče se porabe, napeljanja vode in brambe pred njo, v kompetenco politične oblasti; ali predležeča tožba ne tiče se jednake zadeve. Predmet tej tožbi je samo motenje v posesti do paše in do porabe trave, pri čemer je pa okolščina, da je ta trava rastla v jarku, služečem k odpeljavi vode, čisto brez vsakega pomena.

C. kr. nadsodnija v Pragi pozvala je pred vsem vladno namestništvo, da naj svoje mnenje izreče, ter je potem z odločbo

od 15. novembra 1881, št. 33370, vstregla inkompetence ugovoru in celo stvar zavrnila pred politično oblast.

Razlogi:

Če ravno tožnik v svoji tožbi trdi, da se stvar suče samo okrog pravice, da je smel do sedaj v dotičnem jarku travo kositi ter živino pasti, in da se do sedaj za jarek kot jarek nikdo brigal ni, je vendar samo politična oblast presoditi opravičena, je li vsled izčistenja jarka tožnik v svoji pravici, v tem jarku živino pasti in travo kositi žaljen ali ne. Prepirno je torej v prvej vrsti vprašanje, ali je tožnik v svoji pravici do paše in košnje po dejanju toženega žaljen, katero dejanje se po §§. 10, 11, 17 in 75 vodopr. zak. v zvezo s porabo, odpeljavo vode in z brambo pred njo postaviti mora. O tem pa imajo soditi politične oblasti.

Z določbo od 7. februvarja 1882, št. 1409, pa je najvišji sodni dvor pokončal nadsodnijsko odločbo ter nadsodnji naložil, da ima meritorično odločbo izreči in sicer ne gledé na ugovor inkompetence.

Razlogi:

V tem slučaju se — kakor je v tožbi povedano — prepir ne suče okrog stvari, ki bi bila po §. 75. dež. zak. od 28. avgusta 1870 l. v zvezi s porabo, odpeljavanjem ali z napeljavanjem vode. Prepir suče se samo okrog zadnje faktične posesti, do pravice, pasti in travo kositi v jarku, ki se vleče mej tožnikovim poljem in mej toženega poljem, in ki je skoraj vedno suh. Brez pomena pa je, če trdi toženi, da je to navaden vodni jarek, ki ima namen, da se po njem odtakajo vode, ki so se pri deževjih na sosednjih poljih nabrale. Ne gledé na to, da imé, ki ga daje ta ali ona stranka prepirnemu predmetu, ni merodajno pred sodnijo, je pa v tem slučaju tudi dokazano, da se o vodnem jarku v zmislu zakona govoriti ne smé, in da mora toženi to sam pripoznati, ker je sam izpovedal, da je jarka dnò moral s plugom preorati, če je hotel odpraviti rušo, iz česar pa se razvidi samo ob sebi, da se ta jarek ne more identificirati s pravilnim vodotočnim jarkom.

J. U. Dr. M. Pacák.
